

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ערב פסחים סמוך למנחה לא יאכל אדם עד שתחשך.												
אפילו עני שבישראל לא יאכל עד שיסב.												
ולא יפחתו לו מארבע כוסות של יין, ואפילו מן התמחוי.												
מאי איריא ערבי פסחים? אפילו ערבי שבתות וימים טובים נמי												
לא יאכל אדם בערבי שבתות וימים טובים מן המנחה ולמעלה, כדי שיכנס לשבת כשהוא תאוה, דברי רבי יהודה.	דתניא: [רבי יהודה]											
אוכל והולך עד שתחשך.	רבי יוסי											
לא צריכא אלא לרבי יוסי	רב הונא:											
אוכל והולך עד שתחשך	דאמר: [רבי יוסי]											
הני מילי - בערבי שבתות וימים טובים, אבל בערב הפסח, משום חיובא דמצה - מודה.												
אפילו תימא רבי יהודה, התם בערבי שבתות וימים טובים - מן המנחה ולמעלה הוא דאסיר, סמוך למנחה - שרי. אבל בערב הפסח, אפילו סמוך למנחה - נמי אסור.	רב פפא:											
ובערב שבת סמוך למנחה שרי?												
לא יאכל אדם בערב שבת וימים טובים מתשע שעות ולמעלה, כדי שיכנס לשבת כשהוא תאוה, דברי רבי יהודה	והתניא: [רבי יהודה]											
אוכל והולך עד שתחשך	רבי יוסי:											
מאן לימא לן דמתרצתא היא? דילמא משבשתא היא?	מר זוטרא:											
אנא איקלעי לפירקיה דרב פנחס בריה דרב אמי, וקם תנא ותני קמיה, וקיבלה מיניה.	אמר ליה מרימר, ואיתימא רב יימר:											
אי הכי קשיא												
אלא: מחזורתא כדרב הונא.												
ולרב הונא מי ניחא?												
הלכה כרבי יהודה בערב הפסח, והלכה כרבי יוסי בערב שבת.	האמר רבי ירמיה והאמר רבי יוחנן, ואיתימא אמר רבי אבהו אמר רבי יוסי בר רבי חנינא:											
הלכה כרבי יהודה בערב הפסח - מכלל דפליג רבי יוסי בתרויהון												
לא, הלכה - מכלל דפליגי בהפסקה.												
מפסיקין לשבתות, דברי רבי יהודה.	דתניא: [רבי יהודה]											
אין מפסיקין.	רבי יוסי:											
ומעשה ברבן שמעון בן גמליאל ורבי יהודה ורבי יוסי שהיו מסובין בעכו, וקדש עליהם היום.												
ברבי, רצונך נפסיק, וניחוש לדברי יהודה חברינו?	אמר לו רבן שמעון בן גמליאל לרבי יוסי:											
בכל יום ויום אתה מחבב דבריי לפני רבי יהודה, ועכשיו אתה מחבב דברי רבי יהודה בפני, (אסתר ז) הגם לכבוש את המלכה עמי בבית?	אמר לו: [רבי יוסי]											
אם כן לא נפסיק, שמא יראו התלמידים, ויקבעו הלכה לדורות.	אמר לו: [רשב"ג]											
לא זזו משום עד שקבעו הלכה כרבי יוסי.	אמרו:											

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
אין הלכה לא כרבי יהודה ולא כרבי יוסי, אלא: פורס מפה ומקדש.	רב יהודה אמר שמואל:											◊
איני?												ז
כשם שמפסיקין לקידוש כך מפסיקין להבדלה.	והא אמר רב תחליפא בר אבדימי אמר שמואל:											◊
מאי מפסיקין? לאו לעקירת שולחן?												ז
לא, למפה.												!
רבה בר רב הונא איקלע לבי ריש גלותא. אייתו תכא קמיה, פרס מפה וקידש.												o
(ושוין) שאין מביאין את השולחן אלא אם כן קידש, ואם הביא - פורס מפה ומקדש.	תניא נמי הכי:											■
שוין שאין מתחילין	תני חדא:											◊
שוין שמתחילין	ותניא אידך:											◊
בשלמא הא דתניא שוין שאין מתחילין - משכחת לה בערב הפסח. אלא הא דתניא שוין שמתחילין - אימת?												◊
אי נימא בערב שבת												!
הא מיפלג פליגי												ז
לא קשיא כאן - קודם תשעה, כאן - לאחר תשעה.												!
אותם בני אדם שקידשו בבית הכנסת. אמר רב: ידי יין - לא יצאו, ידי קידוש - יצאו.	[רב]											◊
אף ידי קידוש לא יצאו.	שמואל:											◊
אלא לרב, למה ליה לקדושי בביתה?												ז
כדי להוציא בניו ובני ביתו.												!
ושמואל, למה לי לקדושי בבי כנישתא?												ז
לאפוקי אורחים ידי חובתן, דאכלו ושתו וגנו בבי כנישתא.												!
ואזדא שמואל לטעמיה												■
אין קידוש אלא במקום סעודה.	דאמר שמואל:											◊
סבור מינה: הגי מלי - מבית לבית, אבל ממקום למקום בחד ביתא - לא.												■
זימנין סגינן הוה קאימנא קמיה דשמואל, ונחית מאיגרא לארעא, והדר מקדש.	אמר להו רב ענן בר תחליפא:											◊
אין קידוש אלא במקום סעודה.	ואף רב הונא סבר:											◊
דרב הונא קדיש, ואיתעקרא ליה שרגא, ועיילי ליה למניה לבי גנניה דרבה בריה דהוה שרגא, וקדיש וטעים מידי. אלמא קסבר: אין קידוש אלא במקום סעודה.												o
אין קידוש אלא במקום סעודה.	ואף רבה סבר:											◊
כי הוינא בי מר כי הוה מקדש אמר לן: טעימו מידי, דילמא אדאזילתו לאושפיזא מתעקרא לכו שרגא, ולא מקדש לכו בבית אכילה, ובקידושא דהכא לא נפקיתו דאין קידוש אלא במקום סעודה.	דאמר אביי:											o
איני?												ז
כל מילי דמר הוה עביד כרב, לבר מהני תלת דעביד כשמואל:	והאמר אביי:											◊
מתירין מבגד לבגד												◊

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ומדליקין מנר לנר												
והלכה כרבי שמעון בגרירה.												
גורר אדם מטה כסא וספסל בשבת, ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ.	דתניא, רבי שמעון											
כחומרי דרב - הוה עביד, כקולי דרב - לא הוה עביד.												
אף ידי יין נמי יצאו.	רבי יוחנן:											
ואזדא רבי יוחנן לטעמיה												
אחד שינוי יין ואחד שינוי מקום - אין צריך לברך.	דאמר רב חנין בר אבין אמר רבי פדת אמר רבי יוחנן:											
שינוי מקום - צריך לברך, שינוי יין - אין צריך לברך.	מיתיבי:											
תיובתא דרבי יוחנן תיובתא.												
הא דאמרת שינוי מקום צריך לברך - לא שנו אלא מבית לבית, אבל ממקום למקום [מפינה לפינה] - לא.	יתיב רב אידי בר אבין קמיה דרב חסדא, ויתיב רב חסדא וקאמר משמיה דרב הונא:											
הכי תנינא ליה במתניתא דבי רב הניק	אמר ליה רב אידי בר אבין:											
במתניתא דבי בר הניק כוותיך.	ואמרי ליה:											
ואלא רב הונא מתניתא קא משמע לך?												
רב הונא מתניתא לא שמיע ליה.												
הא דאמרת שינוי מקום צריך לברך - לא אמרן אלא בדברים שאין טעונין ברכה לאחריהן במקומן, אבל דברים הטעונין ברכה לאחריהן במקומן - אין צריך לברך. מאי טעמא - לקיבעא קמא הדר.	ותו, יתיב רב חסדא וקאמר משמיה דנפשיה:											
אחד זה ואחד זה צריך לברך.	רב ששת:											
בני חבורה שהיו מסובין לשתות, ועקרו רגליהן לצאת לקראת חתן או לקראת כלה, כשהן יוצאין - אין טעונין ברכה למפרע, כשהן חוזרין - אין טעונין ברכה לכתחלה. במה דברים אמורים - שהניחו שם זקן או חולה. אבל לא הניחו שם לא זקן ולא חולה, כשהן יוצאין - טעונין ברכה למפרע, כשהן חוזרין - טעונין ברכה לכתחלה.	מיתיבי:											
מדקתני עקרו רגליהן - מכלל דבדברים הטעונין ברכה לאחריהן במקומן עסקינן, וטעמא - שהניחו שם זקן או חולה, הוא דכשהן יוצאין אין טעונין ברכה למפרע, וכשהן חוזרין אין טעונין ברכה לכתחלה. אבל לא הניחו שם זקן או חולה - כשהן יוצאין טעונין ברכה למפרע, וכשהן חוזרין - טעונין ברכה לכתחלה.												
קשיא לרב חסדא												
מאן תנא עקירות - רבי יהודה.	רב נחמן בר יצחק:											
חברים שהיו מסובין, ועקרו רגליהם לילך לבית הכנסת או לבית המדרש, כשהן יוצאין - אין טעונין ברכה למפרע, וכשהן חוזרין - אין טעונין ברכה לכתחלה	דתניא: [חכמים]											
במה דברים אמורים - בזמן שהניחו שם מקצת חברים, אבל לא הניחו שם מקצת חברים, כשהן יוצאין - טעונין ברכה למפרע, וכשהן חוזרין - טעונין ברכה לכתחלה.	רבי יהודה:											
אלא טעמא - דבדברים הטעונין ברכה לאחריהן במקומן, דכשהן יוצאין אין טעונין ברכה למפרע, וכשהן חוזרין - אין טעונין ברכה לכתחלה. אבל דברים שאין טעונין ברכה לאחריהן במקומן - אפילו לרבנן, כשהן יוצאין - טעונין ברכה למפרע, וכשהן חוזרין - טעונין ברכה לכתחלה.												
לימא תיהוי תיובתא דרבי יוחנן?												
ולאו מי אותביניה חדא זימנא?												

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת-story מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
---	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
נימא מהא נמי תיהוי תיובתא.												
הוא הדין דאפילו דברים שאין טעונין ברכה לאחריהם במקומן נמי אין צריכין לברך, והא דקתני עקרו רגליהן - להודיעך כחו דרבי יהודה, דאפילו דברים שטעונין ברכה לאחריהן במקומן, טעמא - דהניחו מקצת חברים, אבל לא הניחו מקצת חברים - כשהן יוצאין טעונין ברכה למפרע, וכשהן חוזרין טעונין ברכה לכתלה.	אמר לך רבי יוחנן:											
חברים שהיו מסובין לשתות יין ועקרו רגליהן וחזרו - אין צריכין לברך.	תניא כוותיה דרב חסדא:											
בני חבורה שהיו מסובין וקדש עליהן היום - מביאין לו כוס של יין, ואומר עליו קדושת היום ושני אומר עליו ברכת המזון, דברי רבי יהודה.	תנו רבנן: [רבי יהודה]											
אוכל והולך עד שתחשך.	רבי יוסי:											
גמרו, כוס ראשון מברך עליו ברכת המזון, והשני אומר עליו קדושת היום.	[רבי יוסי]											
אמאי? ונימרינהו לתרויהו אחדא כסא												
אין אומרים שתי קדושות על כוס אחד.	רב הונא אמר רב ששת:											
מאי טעמא?												
לפי שאין עושין מצות חבילות חבילות.	רב נחמן בר יצחק:											
ולא?												
הנכנס לביתו במוצאי שבת מברך על היין, ועל המאור, ועל הבשמים, ואחר כך אומר הבדלה על הכוס. ואם אין לו אלא כוס אחד - מניחו לאחר המזון ומשלשלו כולן לאחריו.	והא תניא:											
אין לו שאני.												
והא יום טוב שחל להיות אחר השבת, דאית ליה												
יקנ"ה	ואמר רב:											
מדלא אמר זמן - מכלל דבשביעי של פסח עסקינן, דכל מאי דהוה ליה אכיל ליה, ולית ליה.	אמרי:											
והא יום טוב ראשון, דאית ליה												
יקנ"ה	ואמר אביי:											
יקנ"ה	ורבא אמר:											
אלא: הבדלה וקידוש - חדא מילתא היא, ברכת המזון וקידוש - תרי מילי נינהו.												
גופא, יום טוב שחל להיות אחר השבת. רב אמר: יקנ"ה	[רב]											
ינה"ק	שמואל:											
יהנ"ק	רבה:											
קני"ה.	לוי:											
קינ"ה	רבנן:											
נקי"ה	מר בריה דרבנא:											
ניה"ק.	מרתא אמר משמיה דרבי יהושע:											
ילמדנו רבינו סדר הבדלות היאך?	שלח ליה אבוב דשמואל לרבי:											

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ממרא	שלח ליה: כך אמר רבי ישמעאל בר רבי יוסי שאמר משום אביו, שאמר משום רבי יהושע בן חנניה:											
משל דרבי יהושע בן חנניה למלך שיוצא ואפרכוס נכנס, מלוין את המלך, ואחר כך יוצאים לקראת אפרכוס.	רבי חנינא:											
מאי הוי עלה?												
יקזנ"ה	אביי:											
יקנה"ז	רבא:											
והילכתא כרבא.												
רב הונא בר יהודה איקלע לבי רבא, אייתו לקמייהו מאור ובשמים												
ברוך רבא אבשמים ברישא, והדר אמאור	[רבא]											
והא בין בית שמאי ובין בית הלל מאור ברישא, והדר אבשמים	אמר ליה: [רב הונא בר יהודה]											
ומאי היא												
נר ומזון בשמים והבדלה,	דתנן: בית שמאי:											
נר ובשמים ומזון והבדלה.	בית הלל:											
זו דברי רבי מאיר	עני רבא בתריה ואמר:											
לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על המזון שהוא בתחלה ועל הבדלה שהיא בסוף, על מה נחלקו - על המאור ועל הבשמים.	אבל רבי יהודה אומר:											
מאור ואחר כך בשמים	דתנן: בית שמאי:											
בשמים ואחר כך מאור.	בית הלל:											
נהגו העם כבית הלל ואליבא דרבי יהודה.	ואמר רבי יוחנן:											
רב יעקב בר אבא איקלע לבי רבא												
חזייה דברייך בורא פרי הגפן אכסא קמא, והדר בריך אכסא דברכתא, ואישתי.	[רבא]											
למה לך כולי האי? הא בריך לן מר חדא זימנא	אמר ליה: [רב יעקב בר אבא]											
כי הוינן בי ריש גלותא הכי עבדינן.	אמר ליה: [רבא]											
תינח בי ריש גלותא דהכי עביד - דספק מייתי לן ספק לא מייתי לן, הכא - הא מנח כסא קמן ודעתן עילויה.	אמר ליה: [רב יעקב בר אבא]											
אנא עבדי כתלמידי דרב.	אמר ליה: [רבא]											
דרב ברונא ורב חננאל תלמידי דרב הוו יתבי בסעודתא, קאי עלייהו רב ייבא סבא.												
אמרו ליה: הב לן וניברייך. לסוף אמרו ליה: הב לן ונישתי.												
כיון דאמריתו הב לן וניברייך - איתסרא לכו למישתי. מאי טעמא - דאסחיתו דעתיכו.	אמר להו[רב ייבא סבא], הכי אמר רב:											
אמימר ומר זוטרא ורב אשי הוו יתבי בסעודה, וקאי עלייהו רב אחא בריה דרבא.												
ברוך על כל כסא וכסא	אמימר:											

disputants-חולקים נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוץ-answer ראיה-proof
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מירא	מר זוטרא:											
ברך אכסא קמא ואכסא בתרא.	רב אשי:											
ברך אכסא קמא ותו לא בריך.	אמר להו רב אחא בר רבא:											
אנן כמאן נעביד?	אמימר:											
נמלך אנא	מר זוטרא:											
אנא דעבדי כתלמידי דרב.	רב אשי:											
לית הילכתא כתלמידי דרב, דהא יום טוב שחל להיות אחר השבת, ואמר רב: יקנ"ה.												
ולא היא, התם - עקר דעתיה ממשתיא, הכא - לא עקר דעתיה ממשתיא.												
כי מטא לאבדולי קם שמעיה ואדליק אבוקה משרגא.	אמר ליה: [רבא]											
למה לך כולי האי? הא מנחא שרגא	אמר ליה: [רב יעקב בר אבא]											
שמעא מדעתיה דנפשיה קא עביד.	אמר ליה: [רבא]											
אי לא שמיע ליה מיניה דמר - לא הוה עביד.	אמר ליה: [רב יעקב בר אבא]											
לא סבר ליה מר אבוקה להבדלה מצוה מן המוכחר?	אמר ליה: [רבא]											
המבדיל בין קודש לחול, בין אור לחשך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה.	פתח ואמר: [רבא]											
למה לך כולי האי?	אמר ליה: [רב יעקב בר אבא]											
והאמר רב יהודה אמר רב: המבדיל בין קודש לחול - זו היא הבדלתו של רבי יהודה הנשיא.												
אנא כהא סבירא לי	אמר ליה: [רבא]											
הפוחת - לא יפחות משלש, והמוסיף - לא יוסיף על שבע.	דאמר רבי אלעזר אמר רבי אושעיא:											
והא מר, לא תלתא אמר ולא שבע אמר	אמר ליה: [רב יעקב בר אבא]											
איברא, בין יום השביעי לששת ימי המעשה - מעין חתימה היא	אמר ליה: [רבא]											
המבדיל צריך שיאמר מעין חתימה סמוך לחתימתו.	ואמר רב יהודה אמר שמואל:											
מעין פתיחתו סמוך לחתימתו.	פומבדיתאי:											
מאי בינייהו?												
איכא בינייהו יום טוב שחל להיות אחר השבת, דחתמינן בין קודש לקודש												
מאן דאמר מעין פתיחתו סמוך לחתימתו - לא בעי למימר בין קדושת שבת לקדושת יום טוב הבדלת.												
ומאן דאמר מעין חתימתו סמוך לחתימתו - בעי למימר בין קדושת שבת לקדושת יום טוב הבדלת.												
הפוחת - לא יפחות משלש, והמוסיף - לא יוסיף על שבע.	גופא, אמר רבי אלעזר אמר רבי אושעיא:											
אומר הבדלות במוצאי שבתות, ומוצאי ימים טובים, ומוצאי יום הכפורים, ומוצאי שבת ליום טוב, ומוצאי יום טוב לחולו של מועד. אבל לא במוצאי יום טוב לשבת. הרגיל אומר הרבה, ושאינו רגיל אומר אחת	מיתבי:											
תנאי היא												
בנן של קדושים אומר אחת	דאמר רבי יוחנן: [בנן של קדושים]											
ונהגו העם לומר שלש.	[נהגו העם]											

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מאן ניהו בנן של קדושים												
רבי מנחם בר סימאי.												
ואמאי קרו ליה בנן של קדושים												
דלא איסתכל בצורתא דזוזא.												
חנניא אחי אומר אחת, ולית הלכתא כוותיה.	שלח ליה רב שמואל בר אידי:											
המבדיל צריך שיאמר מעין הבדלות האמורות בתורה.	רבי יהושע בן לוי:											
סדר הבדלות היאך? אומר המבדיל בין קודש לחול, בין אור - לחושך, בין ישראל לעמים, ובין יום השביעי לששת ימי המעשה, בין טמא לטהור, בין הים לחרבה, בין מים העליונים למים התחתונים, בין כהנים ללוים וישראלים, וחזרת בסדר בראשית.	מיתבי: [ת"ק]											
ביוצר בראשית.	אחרים:											
חותם מקדש ישראל.	רבי יוסי ברבי יהודה:											
ואם איתא - הא בין הים לחרבה, לא כתיבא ביה הבדלה												
סמי מכאן בין הים לחרבה.												
אי הכי, בין יום השביעי לששת ימי המעשה נמי מעין חתימה הוא, בצר חדא וליכא שבע												
כהנים לויים וישראלים תרי מילי ניהו, בין לויים לישראלים - דכתיב (דברים י) בעת ההיא הבדיל ה' את שבט הלוי. בין הכהנים ללויים - דכתיב (דברי הימים א כג) בני עמרם אהרן ומשה ויבדל אהרן להקדישו קדש קדשים.	אמרי:											
מחתם מאי חתים?												
מקדש ישראל	רב:											
המבדיל בין קודש לחול	שמואל:											
לייט עלה אביי, ואיתימא רב יוסף, אהא דרב.												
כל החותם מקדש ישראל והמבדיל בין קודש לחול - מאריכין לו ימיו ושנותיו.	תנא משמיה דרבי יהושע בן חנניא:											
ולית הלכתא כוותיה.												
עולא איקלע לפומבדיתא, אמר ליה רב יהודה לרב יצחק בריה: זיל אמטי ליה כלכלה דפירי, וחזי היכי אבדיל. לא אזל, שדר ליה לאביי.												
היכי אמר [עולא]?	כי אתא אביי אמר ליה: [רב יצחק]											
ברוך המבדיל בין קודש לחול אמר, ותו לא.	אמר ליה: [אביי]											
אתא לקמיה דאבהו.												
היכי אמר?	אמר ליה: [רב יהודה]											
אנא לא אזלי, אנא שדרייתיה לאביי, ואמר לי המבדיל בין קודש לחול.	אמר ליה: [רב יצחק]											
רברבנותיה דמר, וסררותיה דמר גרמא ליה למר דלא תימא שמעתיה מפומיה.	אמר ליה: [רב יהודה]											
כל הברכות כולן פותח בברוך וחזרת בהן בברוך, חוץ מברכת מצות, וברכת הפירות, וברכה הסמוכה לחבירתה, וברכה אחרונה שבקריית שמע. שיש מהן פותח בברוך ואין חזרת בברוך, ויש מהן שחזרת בברוך ואין פותח בברוך. והטוב והמטיב פותח בברוך ואינו חזרת בברוך.	מיתבי:											
קשיא לעולא												
הא נמי כברכת המצות דמאי, ברכת המצות מאי טעמא - משום דהודאה היא, הא נמי - הודאה היא.	אמר לך עולא:											
רב חנניא בר שלמיא ותלמידי דרב הוו יתבי בסעודתא, וקאי עלייהו רב המנונא סבא. אמרו ליה: זיל חזי אי מקדיש יומא נפסיק, וניקבעיה לשבתא.												

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	אמר להו: [רב המנונא סבא]											
לא צריכיתו, שבתא קבעה נפשה.	דאמר רב:											
כשם שהשבת קובעת למעשר - כך שבת קובעת לקידוש.	סבור מינה: [רב חנניא בר שלמיא ותלמידי דרב]											
כי היכי דקבעה לקידוש - כך קבעה להבדלה.	אמר להו רב עמרם: הכי אמר רב:											
לקידוש - קובעת, ולא להבדלה קובעת.												
והני מילי - לענין מיפסק, דלא מפסקינן. אבל אתחולי - לא מתחלינן.												
ומיפסק, נמי לא אמרן אלא באכילה, אבל בשתיה - לא.												
ושתיה נמי לא אמרן אלא בחמרא ושיכרא, אבל מיא - לית לן בה.	[רב]											
ופליגא דרב הונא.												
דרב הונא חזייה לההוא גברא דשתה מיא קודם הבדלה, אמר ליה: לא מיסתפי מר מאסכרה?	[רב הונא]											
כל הטועם כלום קודם שיבדיל - מיתתו באסכרה.	דתנא משמיה דרבי עקיבא:											
לא קפדי אמאי.	רבנן דבי רב אשי:											
מי שלא קידש בערב שבת מהו שיקדש והולך כל היום כולו?	בעא מיניה רבינא מרב נחמן בר יצחק:											
מי שלא הבדיל במוצאי שבת - מבדיל והולך כל השבת כולו	אמר ליה: [רב נחמן בר יצחק] מדאמרי בני רבי חייא:											
הכא נמי - מי שלא קידש בערב שבת מקדש והולך כל היום כולו.	[רב נחמן בר יצחק]											
לילי שבת ולילי יום טוב - יש בהן קדושה על הכוס, ויש בהן הזכרה בברכת המזון. שבת ויום טוב אין בהם קדושה על הכוס, ויש בהן הזכרה בברכת המזון.	איתיביה:											
ואי סלקא דעתך מי שלא קידש בערב שבת מקדש והולך כל היום כולו - שבת ויום טוב נמי משכחת להו, דיש בהן קדושה על הכוס, דאי לא קידש מאורתא - מקדש למחר.												
דאי לא קתני.	אמר ליה: [רב נחמן בר יצחק]											
כבוד יום וכבוד לילה - כבוד יום קודם, ואם אין לו אלא כוס אחד - אומר עליו קידוש היום - מפני שקידוש היום קודם לכבוד יום.	איתיביה:											
ואם איתא - לישבוקיה עד למחר, וליעביד ביה תרתן.												
חביבה מצוה בשעתה.	אמר ליה: [רב נחמן בר יצחק]											
ומי אמרינן חביבה מצוה בשעתה?												
הנכנס לביתו במוצאי שבת - מברך על היין, ועל המאור, ועל הבשמים, ואחר כך אומר הבדלה על הכוס. ואם אין לו אלא כוס אחד - מניחו עד לאחר המזון, ומשלישלן כולן לאחריו.	והא תניא:											
ולא אמרינן חביבה מצוה בשעתה.												
אנא לא חכימא אנא, ולא חזווא אנא, ולא יחידא אנא, אלא גמרנא וסדרנא אנא, וכן מורין בבי מדרשא כוותי - שאני לן בין עיולי יומא לאפוקי יומא. עיולי יומא - כל כמה דמקדמינן ליה עדיף, ומחבבינן ליה. אפוקי יומא - מאחרינן ליה, כי היכי דלא ליהוי עלן כטונא.	אמר ליה: [רב נחמן בר יצחק]											
שמע מינה מיהא מתניתא תמני												
שמע מינה: המבדיל בתפלה צריך שיבדיל על הכוס												

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ושמע מינה: ברכה טעונה כוס												קו:
ושמע מינה: כוס של ברכה צריך שיעור.												קו:
ושמע מינה: המברך צריך שיטעום												קו:
ושמע מינה: טעמו פגמו												קו:
ושמע מינה: טעם מבדיל												קו:
ושמע מינה: אומר שתי קדושות על כוס אחד												קו:
ושמע מינה: בית שמאי היא ואלבא דרבי יהודה.												קו:
טעמו פגמו וכוס של ברכה צריך שיעור - חזא מילתא היא. והכי קאמר: מאי טעמא טעמו פגמו - משום דכוס של ברכה צריך שיעור.	רב אשי											קו:
קפיד אחצבא פגימא	רבי יעקב בר אידי:											קו:
קפיד אכסא פגימא	רב אידי בר שישא:											קו:
קפיד אפילו אחביתא פגימא.	מר בר רב אשי:											קו:
(שמות כ) זכור את יום השבת לקדשו - זוכרהו על היין. אין לי אלא ביום, בלילה מנין - תלמוד לומר זכור את יום השבת לקדשו.	תנו רבנן:											קו:
בלילה מניין? - אדרבה, עיקר קדושת בלילה הוא קדיש, דכי קדיש - תחלת יומא בעי לקידוש; ותו: בלילה מנין - תלמוד לומר זכור את יום. תנא מיהדר אלילה וקא נסיב ליה קרא דיממא												קו:
הכי קאמר: זכור את יום השבת לקדשו - זוכרהו על היין בכניסתו. אין לי אלא בלילה, ביום מנין - תלמוד לומר זכור את יום השבת.												קו:
ביום מאי מברך?												קו:
בורא פרי הגפן.	רב יהודה:											קו:
רב אשי איקלע למחזא, אמרו ליה: ליקדיש לן מר קידושא רבה. הבו ליה. סבר: מאי ניהו קידושא רבה? אמר: מכדי כל הברכות כולן בורא פרי הגפן אמרי ברישא, אמר בורא פרי הגפן ואגיד ביה. חזייה לההוא סבא דגחין ושתי. קרי אנפשיה (קהלת ב) החכם עיניו בראשו.												קו:
מי שלא הבדיל במוצאי שבת - מבדיל והולך בכל השבת כולו.	בני רבי חייא:											קו:
ועד כמה?												קו:
עד רביעי בשבת.	רבי זירא:											קו:
לענין גיטין, חזא בשבתא, תרי ותלתא - בתר שבתא, ארבע וחמשא ומעלי יומא - קמי שבתא.	כי הא דיתיב רבי זירא קמיה דרב אשי, ואמרי לה רב אשי קמיה דרבי יוחנן:											קו:
אבל לא על האור.	רב יעקב בר אידי:											קו:
הנוטל ידיו לא יקדש.	רב ברונא אמר רב וכן רב אדא בר אבהו אמר רב:											קו:
אכתי לא נח נפשיה דרב שכתנינהו לשמעתתיה זמנין סגי אין הוה קאימנא קמיה דרב, זימנין דחביבא עליה ריפתא - מקדש אריפתא זימנין דחביבא ליה חמרא - מקדש אחמרא.	אמר להו רב יצחק בר שמואל בר מרתא:											קו:
טעם - אינו מקדש.	רב הונא אמר רב:											קו:
טעם מהו שיבדיל?	בעא מיניה רב חנא בר חיננא מרב הונא:											קו:

disputants-חולקים נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוץ-answer ראיה-proof
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
אני אומר טעם מבדיל	אמר ליה: [רב הונא]											
טעם אינו מבדיל.	ורב אסי אמר:											
רב ירמיה בר אבא איקלע לבי רב אסי, אישתלי וטעים מידי. הבו ליה כסא ואבדיל. אמרה ליה דביתהו: והא מר לא עביד הכן - אמר לה: שבקיה, כרביה סבירא ליה.												
טעם - אינו מקדש, טעם - אינו מבדיל.	רב יוסף אמר שמואל:											
טעם - מקדש, וטעם - מבדיל.	רבה אמר רב נחמן אמר שמואל:											
הילכתא: טעם - מקדש, וטעם - מבדיל. ומי שלא קידש בערב שבת - מקדש והולך כל היום כולו, עד מוצאי שבת. מי שלא הבדיל במוצאי שבת - מבדיל והולך כל השבת כולו.	רבא:											
הילכתא: טעם - מקדש, טעם - מבדיל, מי שלא קידש בערב שבת - מקדש והולך כל היום כולו, מי שלא הבדיל במוצאי שבת - מבדיל והולך כל היום כולו.	אמימר פתח לה להא שמעתא דרבא בהאי לישנא: אמר רבא:											
זימנא חדא איקלע אמימר לאתרין, ולא הוה לן חמרא. אייתינא ליה שיכרא - ולא אבדיל, ובת טוות. למחר טרחנא ואיתינא ליה חמרא, ואבדיל, וטעים מידי. לשנה תו איקלע לאתרין, לא הוה לן חמרא, אייתינא שיכרא. אמר: אי הכי - חמר מדינה הוא. אבדיל וטעים מידי.	אמרי ליה מר ינוקא ומר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי:											
שמע מינה תלת												
שמע מינה: המבדיל בתפלה צריך שיבדיל על הכוס												
ושמע מינה: אסור לו לאדם שיאכל קודם שיבדיל												
ושמע מינה: מי שלא הבדיל במוצאי שבת - מבדיל והולך כל השבת כולו.												
מהו לקדושי אשיכרא?	בעא מיניה רב הונא מרב חסדא:											
השתא ומה פירוזמא ותאני, ואסני, דבעאי מיניה מרב, ורב מרבי חייא, ורבי חייא מרבי - ולא פשט ליה, שיכרא מיבעיא?	אמר: [רב חסדא]											
קדושי הוא דלא מקדשין עילויה, אבל אבדולי - מבדלין.	סבור מינה:											
הכי אמר רב כשם שאין מקדשין עליו - כך אין מבדילין עליו.	אמר להו רב חסדא:											
כשם שאין מקדשין עליו - כך אין מבדילין עליו.	איתמר נמי, אמר רב תחליפא בר אבימי אמר שמואל:											
לוי שדר ליה לרבי שיכרא בר תליסר מגני. טעמיה, הוה בסים טובא.												
כגון זה ראוי לקדש עליו, ולומר עליו כל שירות ותושבחות שבעולם. בליליא צעריה, אמר: מיסרן ומפיסן.	אמר: [רבי]											
אדור ברבים דלא אישתי שיכרא.	רב יוסף:											
אישתי מי זוריון ולא אישתי שיכרא.	רבא:											
תיהוי שקיותיה שיכרא מאן דמקדש אשיכרא.	ואמר רבא:											
רב אשכחיה רב הונא דקדיש אשיכרא. אמר ליה: שרי אבא למיקני איסתירי משיכרא.	[רב הונא]											
אין מקדשין אלא על היין, ואין מברכין אלא על היין.	תנו רבנן:											
אטו אשיכרא ואמיא מי לא מברכין עליהו שהכל נהיה בדברו?												
הכי קאמר: אין אומרים הבא כוס של ברכה לברך אלא על היין.	אביי:											

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מירא	תנו רבנן: [ת"ק]											
מקדשין.	משום רבי אלעזר בר רבי שמעון אמרו:											
מטעימת יין - כל שהוא	[ת"ק]											
מלא לוגמא.	רבי יוסי בר יהודה:											
המקדש וטעם מלא לוגמא - יצא, ואם לאו - לא יצא.	רב הונא אמר רב, וכן תני רב גידל דמן נרש:											
אנא תנינא לה לא גידול בר מנשיא, ולא גידול בר מניומי, אלא גידול סתמא.	רב נחמן בר יצחק:											
למאי נפקא מינה?												
למירמא ידידיה אדידיה.												
סמוך למנחה.												
סמוך למנחה גדולה תנן, או דילמא סמוך למנחה קטנה תנן? סמוך למנחה גדולה תנן - ומשום פסח, דילמא אתי למימשך ואתי לאימנועי מלמעבד פסחא, או דילמא סמוך למנחה קטנה תנן, ומשום מצה דילמא אתי למיכלה למצה אכילה גסה.	איבעיא להו:											
אפילו אגריפס המלך שהוא רגיל לאכול בתשע שעות - אותו היום לא יאכל עד שתחשך.	רבינא, תא שמע:											
אי אמרת בשלמא סמוך למנחה קטנה תנן - היינו רבותיה דאגריפס, אלא אי אמרת סמוך למנחה גדולה תנן - מאי רבותיה דאגריפס? חל איסור עליה מעיקרא - אלא סמוך למנחה קטנה תנן												
סוף סוף, מאי רבותיה דאגריפס, הא מטיא ליה זמן איסורא												
מהו דתימא: תשע שעות לאגריפס - כארבע שעות דידן דמי, קא משמע לן.												
אבל מטביל הוא במיני תרגימא.												
רבי יצחק מטביל בירקי.	[רבי יצחק]											
השמש מטביל בבני מעיין ונותנן לפני האורחים, ואף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר, שנאמר (ירמיהו ד) נירו לכם ניר ואל תזרעו אל קצים.	תניא נמי הכי:											
רבא הוה שתי חמרא כולי מעלי יומא דפסחא, כי היכי דניגרריה לליביה, דניכול מצה טפי לאורתא.	[רבא]											
מנא אמינא לה דחמרא מיגרר גריר	רבא:											
בין הכוסות הללו, אם רצה לשותות - ישתה, בין שלישי לרביעי - לא ישתה.	דתנן:											
ואי אמרת מסעד סעיד - אמאי ישתה? הא קא אכיל למצה אכילה גסה אלא שמע מינה: מגרר גריר.												
רב ששת הוה יתיב בתעניתא כל מעלי יומא דפסחא.	[רב ששת]											
נימא קא סבר רב ששת סמוך למנחה גדולה תנן, ומשום פסחא הוא, דילמא מימשך ואתי לאימנועי מלמעבד פסחא הוא. וסבר לה כי הא דאמר רבי אושעיא אמר רבי אלעזר:												
מכשיר היה בן בתירא בפסח ששחטו שחרית בארבעה עשר לשמו, ומצפרא זמן פסחא הוא, דכולי יומא חזי לפסחא, דסבר (שמות יב) בין הערבים - בין ערב דאתמול לערב דהאידינא.	[רבי אושעיא אמר רבי אלעזר]											
לא, שאני רב ששת דאיסתניס הוה, דאי טעים בצפרא מידי - לאורתא לא הוה מהני ליה מיכלא.	אמרי:											
ואפילו עני שבישראל לא יאכל עד שיסב.												
מצה - צריך הסיבה, מרור - אין צריך הסיבה.	איתמר:											
יין, איתמר משמיה דרב נחמן: צריך הסיבה	[רב נחמן]											
ואיתמר משמיה דרב נחמן: אין צריך הסיבה.	[רב נחמן]											

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ממרא												
ולא פליגי, הא - בתרתי כסי קמאי, הא - בתרתי כסי בתראי.												
אמרי לה להאי גיסא, ואמרי לה להאי גיסא.												
תרי כסי קמאי - בעו הסיבה, דהשתא הוא דקא מתחלא לה חירות. תרי כסי בתראי לא בעו הסיבה - מאי דהוה הוה.	אמרי לה להאי גיסא:											
אדרבה, תרי כסי בתראי בעו הסיבה - ההיא שעתא דקא הוויא חירות, תרי כסי קמאי לא בעו הסיבה - דאכתי עבדים היינו קאמר.	ואמרי לה להאי גיסא:											
השתא דאיתמר הכי ואיתמר הכי - אידי ואידי בעו הסיבה.												
פרקדן - לא שמייה הסיבה, הסיבת												
ימין - לא שמה הסיבה, ולא עוד אלא שמא יקדים קנה לוושט ויבא לידי סכנה.												
אשה אצל בעלה - לא בעיא הסיבה, ואם אשה חשובה היא - צריכה הסיבה.												
בן אצל אביו - בעי הסיבה.												
תלמיד אצל רבו מאי?	איבעיא להו:											
כי הווינן בי מר זגין אבירכי דהדדי, כי אתינן לבי רב יוסף, אמר לן: לא צריכתו, מורא רבך כמורא שמים.	תא שמע, דאמר אביי:											
עם הכל אדם מיסב, ואפילו תלמיד אצל רבן	מיתבי:											
כי תניא ההיא - בשוליא דנגרי.												
שמש מאי?	איבעיא להו:											
השמש שאכל כזית מצה כשהוא מיסב - יצא.	תא שמע, דאמר רבי יהושע בן לוי:											
מיסב - אין, לא מיסב - לא, שמע מינה: בעי הסיבה, שמע מינה.												
נשים חייבות בארבעה כוסות הללו, שאף הן היו באותו הנס.	ואמר רבי יהושע בן לוי:											
ארבעה כוסות הללו צריך שיהא בהן כדי מזיגת כוס יפה. שתאן חי - יצא, שתאן בבת אחת - יצא, השקה מהן לבניו ולבני ביתו - יצא.	רב יהודה אמר שמואל:											
שתאן חי - יצא.												
ידי יין יצא, ידי חירות לא יצא.	רבא:											
שתאן בבת אחת, רב אמר: ידי יין - יצא, ידי ארבעה כוסות - לא יצא.	[רב]											
השקה מהן לבניו ולבני ביתו יצא.												
והוא דאשתי רובא דכסא.	רב נחמן בר יצחק:											
ארבעה כוסות הללו צריך שיהא בהן כדי רביעית, אחד חי ואחד מזוג, אחד חדש ואחד ישן	מיתבי: [ת"ק]											
צריך שיהא בו טעם ומראה יין.	רבי יהודה:											
קתני מיהת: כדי רביעית, ואת אמרת כוס יפה												
אידי ואידי חד שיעורא הוא, מאי כדי מזיגת כוס יפה דקאמר - לכל חד וחד, דהוי להו כולהו רביעית.	אמרי:											
צריך שיהא בו טעם ומראה.	רבי יהודה:											
מאי טעמא דרבי יהודה - דכתיב (משלי כג) אל תרא יין כי יתאדם.	רבא:											
הכל חייבין בארבעה כוסות הללו, אחד אנשים ואחד נשים, ואחד תינוקות.	תנו רבנן: [ת"ק]											
וכי מה תועלת יש לתינוקות ביין? אלא, מחלקין להן קליות ואגוזין בערב פסח, כדי שלא ישנו, וישאלו.	רבי יהודה:											

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ממיו לא אמר הגיע עת לעמוד בבית המדרש חוץ מערבי פסחים וערב יום הכפורים. בערב פסח - בשביל תינוקות, כדי שלא ישנו. וערב יום הכיפורים - כדי שיאכילו את בניהם.	תניא, רבי אליעזר:											
חוטפין מצות בלילי פסחים, בשביל תינוקות שלא ישנו.	[רבי עקיבא]											
חייב אדם לשמח בנו ובני ביתו ברגל, שנאמר (דברים טז) ושמחת בחגך, במה משמחם - ביין.	תנו רבנן: [ת"ק]											
אנשים בראוי להם, ונשים בראוי להן.	רבי יהודה:											
אנשים בראוי להם - ביין, ונשים במאי?												
בבבל - בבגדי צבעונין, בארץ ישראל - בבגדי פשתן מגוהצין.	תני רב יוסף:											
בזמן שבית המקדש קיים - אין שמחה אלא בבשר, שנאמר (דברים כז) וזבח את שלמים ואכלת שם ושמחת לפני ה' אלהיך. ועכשיו שאין בית המקדש קיים - אין שמחה אלא ביין, שנאמר (תהלים קד) ויין ישמח לבב אנוש.	תניא, רבי יהודה בן בתירא											
קסא דמוריסא דהוה בציפורי היא הות כמין לוגא דמקדשא, ובה משערין רביעית של פסח.	רבי יצחק:											
תמנייתא קדמייתא דהוה בטבריא הות יתירה על דא ריבעא, ובה משערין רביעית של פסח.	רבי יוחנן:											
רביעית של תורה אצבעים על אצבעים, ברום אצבעים וחצי אצבע וחומש אצבע	רב חסדא:											
(ויקרא טו) ורחץ במים את כל בשרו - שלא יהא דבר חוצץ בין בשרו למים, במים - במי מקוה, את כל בשרו - מים שכל גופו עולה בהן. וכמה הן - אמה על אמה ברום שלש אמות. ושיעור חכמים שיעור מי מקוה ארבעים סאה.	כדתניא:											
שולחן של מקדש של פרקים הוה. דאי סלקא דעתך הדוקי הוה מיהדק - אמתא באמתא היכי מטבליה?	רב אשי, אמר לי רבין בר חיינא:											
מאי קושיא? דילמא בים שעשה שלמה הוה מטביל ליה.												
ים שעשה שלמה מחזיק מאה וחמשים מקוה טהרה.	דתני רבי חייא:											
ולא יפחתו לו מארבעה.												
היכי מתקני רבנן מידי דאתי בה לידי סכנה?												
לא יאכל אדם תרי, ולא ישתה תרי, ולא יקנה תרי, ולא יעשה צרכיו תרי.	והתניא:											
אמר קרא (שמות יב) ליל שמרים - ליל המשומר ובא מן המזיקין.	רב נחמן:											
כוס של ברכה מצטרף לטובה, ואינו מצטרף לרעה.	רבא:											
ארבעה כסי תקינו רבנן דרך חירות, כל חד וחד מצוה באפי נפשה הוא.	רבינא:											
לא יעשה צרכיו תרי.												
אמאי? נמלך הוא												
הכי קאמר לא יאכל תרי וישתה תרי, ולא יעשה צרכיו אפילו פעם אחת, דילמא חליש ומיתרע.	אביי:											
שותה כפלים - דמו בראשו.	תנו רבנן:											
אימתי - בזמן שלא ראה פני השוק, אבל ראה פני השוק - הרשות בידו.	רב יהודה:											
חזינא ליה לרב חנניא בר ביבי דאכל כסא הוה נפיק וחזי אפי שוקא.	רב אשי:											
ולא אמרן אלא לצאת לדרך אבל בביתו לא.												
ולישן - כלצאת לדרך דמי.	רבי זירא:											
ולצאת לבית הכסא - כלצאת לדרך דמי.	רב פפא:											

❖ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story	■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof
key-מקרא:	

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא												
ובביתו לא? והא רבא מני כשורי, ואבוי כי שתי חד כסא מנקיט ליה אימיה תרי כסי בתרי ידיה, ורב נחמן בר יצחק כי הוה שתי תרי כסי מנקיט ליה שמעיה חד כסא, חד כסא - מנקיט ליה תרי כסי בתרי ידיה, אדם חשוב שאני.												
עשרה כוסות אין בהם משום זוגות.	עולא:											
עולא לטעמיה												
עשרה כוסות תיקנו חכמים בבית האבל.	דאמר עולא, ואמרי לה במתניתא תנא:											
ואי סלקא דעתך עשרה כוסות יש בהן משום זוגות - היכי קיימי רבנן ותקנו מילתא דאתי לידי סכנה?												
אבל תמניא - יש בהן משום זוגות.	[עולא]											
שלום, לטובה - מצטרף, לרעה - לא מצטרף. אבל שיתא - יש בהן משום זוגות.	רב חסדא ורבה בר רב הונא דאמרי תרוייהו:											
ויחנך - לטובה - מצטרף, לרעה - לא מצטרף. אבל ארבעה - יש בהן משום זוגות.	רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו:											
וישמך לטובה מצטרף, לרעה לא מצטרף.	אבוי ורבה דאמרי תרוייהו:											
ואזדא רבא לטעמיה, דרבא אפקינהו לרבנן בארבעה כוסות. אף על גב דאיתזק רבא בר ליואי - לא חש לה למילתא. דאמר: ההוא משום דאיתזק בפירקא הוה.												
אמר לי יוסף שידא: אשמדאי מלכא דשידי ממנה הוא אכולהו זוגי, ומלכא לא איקרי מזיק.	רב יוסף:											
אדרבה, מלכא רתחנא הוא, מאי דבעי עביד, שהמלך פורץ גדר לעשות לו דרך ואין מוחין בידו.	איכא דאמרי לה להאי גיסא:											
אמר לי יוסף שידא: בתרי - קטלינן, בארבעה - לא קטלינן, בארבעה - מזקינן. בתרי - בין בשוגג בין במזיד, בארבעה במזיד - אין, בשוגג - לא, ואי אישתלי ואיקרי ונפק, מאי תקנתיה? - לינקוט זקפא דידיה דימיניה בידא דשמאליה, וזקפא דשמאליה בידא דימיניה, ונימא הכי: אתון ואנא - הא תלתא. ואי שמיע ליה דאמר: אתון ואנא הא ארבעה נימא ליה אתון ואנא הא חמשה. ואי שמיע ליה דאמר: אתון ואנא הא שיתא - נימא ליה: אתון ואנא הא שבעה.	רב פפא:											
הוה עובדא עד מאה וחד, ופקע שידא.												
אמרה לי רישתניה דנשים כשפניות: האי מאן דפגע בהו בנשים כשפניות - נימא הכי: חרי חמימי בדיקולא בזיאי לפומיכו נשי דחרישיא, קרח קרחייכי, פרח פרחייכי, איבדור תבלונייכי, פרחא זיקא למורימא דחתא דנקטיתו נשים כשפניות. אדחנני וחננכי לא אתיתי לגו. השתא דאתיתי לגו - קרחנני וחננכי.	אמימר											
לא קפדי אזוגי.	במערבא:											
קפיד אפילו ארושמא דחביתא.	רב דימי מנהרדעא:											
הוה עובדא ופקע חביתא.												
כללא דמילתא: כל דקפיד - קפדי בהדיה, ודלא קפיד - לא קפדי בהדיה. ומיהו למיחש מיבעי.												
שתי ביצים ושתי אגוזין, שתי קישואין ודבר אחר - הלכה למשה מסיני. ומסתפקא להו לרבנן מאי ניהו דבר אחר, וגזור רבנן ככולהו זוגי משום דבר אחר.	כי אתא רב דימי אמר:											
והא דאמרן עשרה תמניא שיתא ארבעה אין בהן משום זוגי - לא אמרן אלא לענין מזיקין, אבל לענין כשפים - אפילו טובא נמי חיישינן.												
כי הא דההוא גברא דגרשה לדביתהו, אזלה אינסבה לחנוואה. כל יומא הוה אזיל ושתי חמרא, הוה קא עבדא ליה כשפים ולא קא מהניא לה ביה, משום דהוה מזדהר בנפשיה בזוגא. יומא חד אשתי טובא ולא הוה ידע כמה שתי. עד שיתסר - הוה צייל ואיזדהר בנפשיה, מכאן ואילך לא הוה צייל ולא איזדהר בנפשיה. אפיקתיה בזוגא, כי הוה אזיל, גס ביה ההוא טייעא, אמר ליה: גברא קטילא הוה דאזיל הכא. אזיל, חבקיה לדיקלא, צווח דיקלא ופקע הוה.												

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מ'מרא	מאן דאמר											
קצרות וככרות אין בהם משום זוגות. כללא דמילתא: כל שגמרו בידי אדם - אין בהם משום זוגות. גמרו בידי שמים, במילי מיני דמיכל - חיישינן.	רב עוירא:											
חנות - אין בהן משום זוגות.												
נמלך - אין בהן משום זוגות.												
אורח - אין בו משום זוגות.												
אשה - אין בה משום זוגות. ואי אשה חשובה - חיישינן.												
איספרגוס מצטרף לטובה, ואין מצטרף לרעה.	רב חנינא בריה דרבי יהושע:											
זוגי לחומרא	רבינא משמיה דרבא:											
זוגי לקולא.	ואמרי ליה:											
תרי דחמרא וחד דשיכרא - לא מצטרף, תרי דשיכרא וחד דחמרא - מצטרף. וסימניך: זה הכלל כל המחובר לו מן החמור ממנו - טמא, מן הקל ממנו - טהור.	רב יוסף:											
תרי קמא תכא וחד אתכא - מצטרפי, חד מקמי תכא ותרי אתכא - לא מצטרפין.	רב נחמן אמר רב:											
אטו אנן לתקוני תכא קא בעינן? לתקוני גברא בעינן, וגברא קא מיתקן וקא?	מתקיף לה רב משרשיא:											
תרי אתכא וחד לבתר תכא - לא מצטרפי, כי ההיא מעשה דרבה בר נחמני.	דכולי עלמא:											
כל המזוג מצטרף, חוץ מן המים.	רב יהודה אמר שמואל:											
אפילו מים	רבי יוחנן											
לא אמרן אלא חמימי לגו קרירי, וקרירי לגו חמימי. אבל חמימי לגו חמימי, וקרירי לגו קרירי - לא.	רב פפא:											
ארבעה דברים העושה אותן דמו בראשו, ומתחייב בנפשו. אלו הן: הנפנה בין דקל לכותל, והעובר בין שני דקלים, והשוטה מים שאולין, והעובר על מים שפוכין, ואפילו שפכתו אשתו בפניו.	ריש לקיש:											
הנפנה בין דקל לכותל												
לא אמרן אלא דלית ליה ארבע אמות, אבל אית ליה ארבע אמות - לית לן בה.												
וכי לית ליה ארבע אמות, לא אמרן אלא דליכא דירכא אחרינא, אבל איכא דירכא אחרינא - לית לן בה.												
והעובר בין שני דקלים												
לא אמרן אלא דלא פסקינהו רשות הרבים, אבל פסקינהו רשות הרבים - לית לן בה.												
השוטה מים שאולין												
לא אמרן אלא דשילינהו קטן. אבל גדול - לית לן בה.												
ואפילו שיילינהו קטן נמי לא אמרן אלא בשדה, דלא שכיח, אבל בעיר דשכיח - לית לן בה.												
ואפילו בשדה נמי לא אמרן אלא מ'א, אבל חמרא ושיכרא - לית לן בה												
והעובר על מים שפוכין												
לא אמרן אלא דלא אפסקינהו בעפרא, ולא תף בהו רוקא, אבל אפסקינהו או תף בהו רוקא - לית לן בה.												
ולא אמרן אלא דלא עבר עלייהו שימשא, ולא עבר עלייהו שיתין ניגרי, אבל עבר עלייהו שימשא ועבר עלייהו שיתין ניגרי - לית לן בה.												
ולא אמרן אלא דלא רכיב חמרא, ולא סיים מסני, אבל רכיב חמרא וסיים מסני - לית לן בה.												
והני מילי היכא דליכא למיחש לכשפים, אבל היכא דאיכא למיחש לכשפים, אף על גב דאיכא כל הני - חיישינן כההוא גברא דרכיב חמרא וסיים מסני, וגמוד מסאניה וצו כרעיה.												

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
שלשה אין ממצעין ולא מתמצעין, ואלו הן: הכלב והדקל, והאשה.	תנו רבנן: [ת"ק]											
אף החזיר	יש אומרים:											
אף הנחש.	יש אומרים:											
ואי ממצעין מאי תקנתיה?												
נפתח באל ונפסיק באל. אי נמי: נפתח בלא ונפסיק בלא.	רב פפא:											
הני בי תרי דמצעא להו אשה נדה, אם תחלת נדתה היא - הורגת אחד מהן, אם סוף נדתה היא - מריבה עושה ביניהן.												
מאי תקנתיה?												
נפתח באל ונפסיק באל.												
הני תרי נשי דיתבן בפרשת דרכים, חדא בהאי גיסא דשבילא וחדא באידך גיסא, ומכוונן אפייהו להדדי - ודאי בכשפים עסיקן.												
מאי תקנתיה?												
אי איכא דירכא אחרינא - ליזיל בה												
ואי ליכא דירכא אחרינא												
אי איכא איניש אחרינא בהדיה - נינקטו לידיהו בהדי הדדי וניחלפו												
ואי ליכא איניש אחרינא												
נימא הכי: אגרת אזלת אסיא בלוסיא מתקטלא בחיק קבל.												
האי מאן דפגע באיתתא בעידנא דסלקא מטבילת מצוה, אי איהו קדים ומשמש - אחדא ליה לדידיה רוח זנונים, אי איהו קדמה ומשמשה - אחדא לה לדידה רוח זנונים. מאי תקנתיה? לימא הכי: (תהלים קז) שפך בוז על נדיבים ויתעם בתהו לא דרך.												
מאי דכתיב (תהלים כג) גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי - זה הישן בצל דקל יחידי, ובצל לבנה.	רבי יצחק:											
ובצל דקל יחידי, לא אמרן אלא דלא נפיל טולא דחבריה עילויה, אבל נפל טולא דחבריה עילויה - לית לן בה.												
הישן בצל דקל יחידי בחצר והישן בצל לבנה דמו בראשו	אלא הא דתניא:											
היכי דמי?												
אי לימא דלא נפל טולא דחבריה עילויה												
אפילו בשדה נמי.												
אלא לאו שמע מינה: בחצר - אף על גב דנפיל טולא דחבריה עילויה, שמע מינה.												
ובצילה של לבנה, לא אמרן אלא במערבה, אבל במדינחתא - לית לן בה.												
האי מאן דמפני אגירדא דדיקלא - אחדא ליה לדידיה רוח פלגא.												
והאי מאן דמצלי רישיה אגירדא דדיקלא - אחדא ליה רוח צרדא.												
האי מאן דפסעי אדיקלא, אי מיקטל - קטיל, אי איעקר - מיעקר ומיית.												
הני מילי - דלא מנח כרעיה עילויה, אבל מנח כרעיה עילויה - לית לן בה.												
חמשה טולי הוי טולא דדיקלא יחידא, טולא דכנדא, טולא דפרחא, טולא דזרדתא, טולא דארבא. איכא דאמר: אף טולא דערבתא												

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
כללא דמילתא: כל דנפיש ענפיה - קשי טוליה, וכל דקשי סילויה - קשי טוליה, לבר מכרו משא, אף על גב דקשי סילויה לא קשי טוליה. דאמרה לה שידא לברה: פירחי נפשיך מכרו משא, דאיהו הוא דקטיל לאבוכך, וקטיל לדידיה.												קיא:
חזינא לרב כהנא דפריש מכולהו טולי.	רב אשי:											קיא:
בי פרחי - רוחי, דבי זרדתא - שידא, דבי איגרי - רישפי.												קיא:
למאי נפקא מינה?												קיא:
לקמיעא.												קיא:
דבי פרחי - בריה שאין לה עינים.												קיא:
למאי נפקא מינה												קיא:
לגזוזי לה.												קיא:
זימנא חדא הוה אזיל צורבא מרבנן לאפנויי לבי פרחי, שמע דקא אתא עילויה, וגזי לה. כי אזלא - חבקה לדיקלא, צווח דיקלא ופקעה היא.												קיא:
פרחא דבי זרדתא - שידי.												קיא:
הא זרדתא דסמיכה למתא - לא פחתא משיתין שידי.												קיא:
למאי נפקא מינה												קיא:
למיכתב לה קמיעא.												קיא:
ההוא בר קשא דמתא דאזיל וקאי גבי זרדתא דהוה סמיך למתא, עלו ביה שיתין שידי ואיסתכן. אתא לההוא מרבנן דלא ידע דזרדתא דשיתין שידי היא, כתב לה קמיע לחדא שידא. שמע דתלו חיננא בגויה, וקא משרו הכי: סודריה דמר כי צורבא מרבנן, בדיקנא ביה במר דלא ידע ברוך.												קיא:
אתא ההוא מרבנן דידע דזרדתא שיתין שידי הוה, כתב לה קמיעא דשיתין שידי. שמע דקא אמרו: פנו מנייכו מהכא.												קיא:
קטב מרירי - תרי קטבי הוו, חד מקמי טיהרא וחד מבתר טיהרא, דמקמי טיהרא - קטב מרירי שמו, ומיחזי בי כדא דכמכא, והדר ביה בחשא. דבתר טיהרא - (תהלים צא) קטב ישוד צהרים שמו, ומיחזי בי קרנא דעיוא, והדר ביה כנפיא.												קיא:
אבוי הוה שקיל ואזיל, ואזיל רב פפא מימיניה ורב הונא בריה דרב יהושע משמאליה, חזייה לההוא קטב מרירי דקא אתי לאפיה דשמאליה, אהדרא לרב פפא לשמאליה, ולרב הונא בריה דרב יהושע לימיניה. אמר ליה רב פפא: אנא מאי שנא דלא חשש לי? אמר ליה את שעתא קיימת לך.												קיא:
מחד בתמוז עד שיתסר ביה - ודאי שכחי, מכאן ואילך - ספק שכחי ספק לא שכחי. ומשתכחי בטולי דחצבא דלא חצב גרמידא, ובטולי דצפרא ופניא דלא הוי גרמידא, ועיקר בטולי דבית הכסא.												קיא:
הני תלת מילי יהיב ארבונא לנהורא: מן דסריק רישיה יבש, ומן דשתי טיף טיף, ומן דסיים מסני אדמיתניה כרעא.	רב יוסף:											קיא:
תלאי בביתא - קשי לעניותא, כדאמרי אינשי: תלא סילתא - תלא מזוניה.												קיא:
ולא אמרן אלא ריפתא, אבל בישרא וכוורי - לית לן בה, אורחיה היא.												קיא:
פארי בביתא - קשי לעניותא.												קיא:
נשורא בביתא - קשי לעניותא.												קיא:
בלילי שבתות ובלילי רביעית - שרו מזיקין עילויה.												קיא:
איסרא דמזוני נקיד שמיה, איסרא דעניותא נבל שמיה.												קיא:
צעא אפומא דחצבא - קשי לעניותא.												קיא:
מאן דשתי מיא בצעי - קשי לברוקתי												קיא:
דאכיל תחלי ולא משי ידיה - מפחיד תלתין יומין												קיא:

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
דמסוכר ולא משי ידיה - מפחיד שבעה יומי												
דשקיל מזייה ולא משי ידיה - מפחיד תלתא יומי												
דשקיל טופריה ולא משי ידיה - מפחיד חד יומא ולא ידע מאי קא מפחיד.												
ידא אאוסיא - דרגא לפחדא												
ידא אפותא - דרגא לשינתא.												
אוכלין ומשקין תחת המטה, אפילו מחופין בכלי ברזל - רוח רעה שורה עליהן.	תנא:											
לא ישתה אדם מים לא בלילי רביעיות ולא בלילי שבתות. ואם שתה - דמו בראשו, מפני סכנה.	תנו רבנן:											
מאי סכנה												
רוח רעה.												
ואם צחי מאי תקנתיה?												
לימא שבעה קולות שאמר דוד על המים, והדר נישתי. שנאמר (תהלים כט) קול ה' על המים אל הכבוד הרעים ה' על מים רבים קול ה' בכח קול ה' בהדר קול ה' שבר ארזים וישבר ה' את ארזי הלבנון קול ה' חצב להבות אש קול ה' יחיל מדבר יחיל ה' מדבר קדש קול ה' יחולל אילות ויחשף יערות ובהיכלו כלו אמר כבוד.												
ואי לא												
לימא הכי: לול שפן אניגרון אנירדפין, בין כוכבי יתיבנא, בין בליעי שמיני אזילנא.												
ואי לא												
אי איכא איניש בהדיה - ניתעריה ולימא ליה: פלניא בר פלנתא, צחינא מיא, והדר נישתי.												
ואי לא												
מקרקש נכתמא אחצבא והדר נישתי.												
ואי לא												
נישדי בה מידי והדר נישתי.												
לא ישתה אדם מים לא מן הנהרות ולא מן האגמים בלילה, ואם שתה - דמו בראשו, מפני הסכנה.	תנו רבנן:											
מאי סכנה												
סכנת שברירי												
ואי צחי מאי תקנתיה?												
אי איכא איניש בהדיה לימא ליה: פלניא בר פלנתא, צחינא מיא.												
ואי לא												
לימא איהו לנפשיה: פלניא, אמרה לי אימי איזדהר משברירי שברירי ברירי רירי ירי רי, צחינא מיא בכסי חזירי.												
ואפילו מן התמחוי וכו'.												
פשיטא												
לא נצרכא אלא אפילו לרבי עקיבא												
עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות	דאמר: [רבי עקיבא]											
הכא משום פרסומי ניסא מודה.												
אף על פי שאמר רבי עקיבא עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות, אבל עושה הוא דבר מועט בתוך ביתו.	תנא דבי אליהו:											

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מאי ניהו?												
כסא דהרסנא.	רב פפא:											
הוי עז כנמר וקל כנשר רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים.	כדתנן, רבי יהודה בן תימא:											
שבעה דברים צוה רבי עקיבא את רבי יהושע בנו:	תנו רבנן: [רבי עקיבא]											
בני, אל תשב בגובהה של עיר ותשנה												
ואל תדור בעיר שראשיה תלמידי חכמים												
ואל תכנס לביתך פתאום, כל שכן לבית חבירך.												
ואל תמנע מנעלים מרגליך.												
השכם ואכול, בקיץ מפני החמה ובחורף מפני הצינה.												
ועשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות.												
והוי משתדל עם אדם שהשעה משחקת לו.												
לא למיזבן מיניה ולא לזבוני ליה, אלא למעבד שותפות בהדיה.	רב פפא:											
מאי דכתיב (איוב א) מעשה ידיו ברכת - כל הנוטל פרוטה מאיוב מתברך	והשתא דאמר רב שמואל בר יצחק:											
אפילו למיזבן ולזבוני ליה שפיר דמי.												
חמשה דברים צוה רבי עקיבא את רבי שמעון בן יוחי כשהיה חבוש בבית האסורין.	[רבי עקיבא]											
רבי, למדני תורה.	אמר לו: [רשב"י]											
איני מלמדך.	אמר: [רבי עקיבא]											
אם אין אתה מלמדני - אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות.	אמר לו: [רשב"י]											
בני, יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק.	אמר לו: [רבי עקיבא]											
אמר לו: ומי בסכנה? והלא עגל בסכנה.	אמר לו: [רשב"י]											
אמר לו: אם בקשת ליחנק - היתלה באילן גדול	אמר לו: [רבי עקיבא]											
וכשאתה מלמד את בנך - למדהו בספר מוגה.												
מאי היא?												
בחדתא, שבששת כיון דעל - על.	רבא ואיתימא רב משרשיא:											
לא תבשל בקדירה שבישל בה חבירך.												
מאי ניהו												
גרופה בחיי בעלה.												
גרופה שנשא גרופה - ארבע דעות במטה.	דאמר מר:											
ואי בעית אימא: אפילו באלמנה, לפי שאין כל אצבעות שוות.												
מצוה וגוף גדול - אוכל פירות ולא שחר.												
מצוה וגוף טהור - נושא אשה ולו בנים.												
ארבעה דברים צוה רבינו הקדוש את בניו:	[רבינו הקדוש]											
אל תדור בשכנציב, משום דליצני הוו ומשכו לך בליצנותא.												
ואל תשב על מטת ארמית.												
דלא תיגני בלא קרית שמע	איכא דאמרי:											

disputants-חולקים נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוץ-answer ראיה-proof
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
דלא תינסב גיורתא	איכא דאמרי:											
ארמאית ממש. ומשום מעשה דרב פפא.	איכא דאמרי:											
ואל תבריה עצמך מן המכס, דילמא משכחו לך ושקלי מנך כל דאית לך.												
ואל תעמוד בפני השור בשעה שעולה מן האגם, מפני שהשטן מרקד בין קרניו.												
בשור שחור, וביומי ניסן.	רבי שמואל:											
מרחיקין משור תם חמשים אמה, משור מועד כמלא עיניו.	תני רב אושעיא:											
ריש תורא בדיקולא - סק לאיגרא, ושדי דרגא מתותך.	תנא משמיה דרבי מאיר:											
ניזחא דתורא - הן הן, ניזחא דאריה - זה זה, ניזחא דגמלא - דא דא, ניזחא דארבא - הילני הייא הילא והילוק הוליא.	רב:											
עור דג, וכוס חמין, וביצים וכנים לבנים - כולן קשין לדבר אחר.	אביי:											
עור - מאן דגני אמשכא דצלא												
דג - שיבוטא ביומי ניסן,												
כוס - שיורי כסא דהרסנא												
חמין - חמימי דחמימי משדרו עילוייה												
ביצים - מאן דמדרך אקליפם												
כינים לבנים - מאן דמחזור לבושיה ולא נטיר ליה תמניא יומי והדר לבוש לה, בריין הנך כינים, וקשין לדבר אחר.												
ביתא דאית ביה שונרא - לא ניעול בה איניש בלא מסני, מאי טעמא - משום דשונרא קטיל לחייוא ואכיל ליה, ואית ביה בחייוא גרמי קטיני, ואי יתיב לה גרמא דחייוא אכרעיה - לא נפיק, ואסתכן ליה.	רב פפא:											
ביתא דלית ביה שונרא לא ניעול ביה איניש בהכרא, מאי טעמא - דילמא מיכריך ביה חויא ולא ידע, ומסתכן.	איכא דאמרי:											
שלשה דברים צוה רבי ישמעאל ברבי יוסי את רבי (מק"ש סימן):	[רבי ישמעאל ברבי יוסי]											
אל תעש מום בעצמך.												
מאי היא?												
לא תהוי לך דינא בהדי תלתא, דחד הוי בעל דינך ותרי סהדי.												
ואל תעמוד על המקח בשעה שאין לך דמים.												
אשתך טבלה - אל תזקק לה לילה הראשונה.												
ובנדה דאורייתא, הואיל והוחזק מעין פתוח, דילמא משכה זיבה.	רב:											
שלשה דברים צוה רבי יוסי ברבי יהודה את רבי:	[רבי יוסי ברבי יהודה]											
אל תצא יחידי בלילה												
ואל תעמוד בפני הנר ערום												
ואל תכנס למרחץ חדש, שמא תפחת.												
עד כמה?												
עד שנים עשר חדש.	רבי יהושע בן לוי:											
ואל תעמוד בפני הנר ערום												

disputants-חולקים נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוץ-answer ראיה-proof
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ממרא												
העומד בפני הנר ערום - הוי נכפה, והמשמש מטתו לאור הנר - הויין לו בנים נכפין.	דתניא:											
המשמש מטתו על מטה שתינוק ישן עליה - אותו תינוק נכפה.	תנו רבנן:											
ולא אמרן אלא דלא הוי בר שתא, אבל הוי בר שתא לית לן בה. ולא אמרן אלא דגני להדי כרעיה, אבל גני להדי רישיה - לית לן בה.												
ולא אמרן אלא דלא מנח ידיה עילויה אבל מנח ידיה עילויה - לית לן בה.												
אל תצא יחידי בלילה												
לא יצא יחידי בלילה לא בלילי רביעיות ולא בלילי שבתות, מפני שאגרת בת מחלת, היא ושמונה עשרה רבוא של מלאכי חבלה יוצאין, וכל אחד ואחד יש לו רשות לחבל בפני עצמו.	דתניא:											
מעיקרא הוו שכיחי כולי יומא, זמנא חדא פגעה ברבי חנינא בן דוסא. אמרה ליה: אי לאו דמכרזן עלך ברקיע הזהירו בהנינא ובתורתו - סכנתך.												
אי חשיבנא ברקיע - גזר אני עליך שלא תעבורי ביישוב לעולם.	אמר לה: [רבי חנינא בן דוסא]											
אמרה ליה: במטותא מינך, שבק לי רווחא פורתא.												
שבק לה לילי שבתות ולילי רביעיות.	[רבי חנינא בן דוסא]											
ותו, חדא זמנא פגעה ביה באביי: אמרה ליה: אי לאו דמכרזי עלך ברקיע הזהירו בנחמני ובתורתו - הוה סכנתך.												
אי חשיבנא ברקיע - גזרני עלייך שלא תעבורי ביישוב לעולם.	אמר לה: [אביי]											
הא קא חזינן דעברך.												
הני גזייתא ניהו, דשמטי סוסיא, ואתו דברי להו.	אמרי:											
לא תדור במתא דלא צניף בה סוסיא ולא נבח בה כלבא	רב לרב אסי:											
ואל תדור בעיר דריש מתא אסיא	[רב לרב אסי]											
ולא תנסיב תרתי, אי נסבת תרתי - נסיב תלת.	[רב לרב אסי]											
הפוך בנבילתא ולא תיפוך במילי.	רב לרב כהנא:											
פשוט נבילתא בשוקא ושקיל אגרא, ולא תימא כהנא אנא, וגברא רבא אנא, וסניא בי מלתא.	[רב לרב כהנא]											
סלקת לאיגרא - שירותך בהדך. מאה קרי במתא בזוזא - תותי כנפיך ניהו.	[רב לרב כהנא]											
לא תשתי סמא, ולא תשוור ניגרא, ולא תעקר ככא, ולא תקנא בחיזיא, ולא תקנא בארמאה.	רב לחייא בריה:											
שלשה אין מתקנאין בהן, ואלו הן: נכרי קטן, ונחש קטן, ותלמיד קטן. מאי טעמא - דמלכותיהו אחורי אודנייהו קאי.	תנו רבנן:											
טרחי בך בשמעתא ולא מסתייע מילתא, תא אגמריך מילי דעלמא:	רב לאיבו בריה:											
אדחלא אכרעך - זבינך זבין.												
כל מילי זבין ותחרט - בר מחמרא, דזבין ולא תחרט.												
שרי כיסך, פתח שקיך.												
קבא מארעא ולא כורא מאיגרא.												
תמרא בחלונך לבית סודנא רהיט.												
ועד כמה?												
עד תלתא סאה.	רבא:											
אי לא דרמאי שכרא לא איעתרי.	רב פפא:											

disputants-חולקים נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוץ-answer ראיה-proof
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
אי לא דרמאי שכרא לא איעתרי.	איכא דאמרי, אמר רב חסדא:											
מאי סודנא?												
סוד נאה, וגמילות חסדים	רב חסדא:											
כל אגב - גביא בעי, כל אשראי - ספק אתי ספק לא אתי, ודאתי - מעות רעות נינהו.	רב פפא:											
שלשה דברים אמר רבי יוחנן משום אנשי ירושלים:	[רבי יוחנן משום אנשי ירושלים]											
כשאתה יוצא למלחמה - אל תצא בראשונה, אלא תצא באחרונה. כדי שתכנס בראשונה												
ועשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות												
והוי משתדל עם מי שהשעה משחקת לו.												
שלשה דברים אמר רבי יהושע בן לוי משום אנשי ירושלים:	[רבי יהושע בן לוי משום אנשי ירושלים]											
אל תרבה בגנות - משום מעשה שהיה												
בתך בגרה - שחרר עבדך ותן לה												
והוי זהיר באשתך מחתנה הראשון.												
מאי טעמא?												
משום ערוה	רב חסדא:											
משום ממון	רב כהנא											
הא והא איתנהו.												
שלשה מנוחלי העולם הבא, אלו הן:	רבי יוחנן:											
הדר בארץ ישראל												
והמגדל בניו לתלמוד תורה												
והמבדיל על היין במוצאי שבתות.												
מאי היא												
דמשייר מקידושא לאבדלתא.												
שלשה מכריז עליהן הקדוש ברוך הוא בכל יום:	רבי יוחנן:											
על רווק הדר בכרך ואינו חוטא												
ועל עני המחזיר אבידה לבעליה												
ועל עשיר המעשר פירותיו בצינעה.												
רב ספרא רווק הדר בכרך הוה - תני תנא קמיה דרבא ורב ספרא, צהבו פניו דרב ספרא												
לאו כגון מר, אלא כגון רב חנינא ורב אושעיא. דהוו אושכפי בארעא דישראל. והווי יתבי בשוקא דזונות, ועבדי להו מסאני לזונות, ועיילי להו. אינהו מסתכלי בהו, ואינהו לא מדלן עיניהו לאיסתכולי בהו. ומומתייהו הכי: בחייהו רבנן קדישי דבארעא דישראל.	אמר לו רבא:											
שלשה הקדוש ברוך הוא אוהבן:												
מי שאינו כועס												
ומי שאינו משתכר												
ומי שאינו מעמיד על מדותיו.												

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
שלושה הקדוש ברוך הוא שונאן:												◊
המדבר אחד בפה ואחד בלב												◊
והיודע עדות בחבירו ואינו מעיד לו												◊
והרואה דבר ערוה בחבירו ומעיד בו יחיד.												◊
כי הא טוביה חטא ואתא לזגוד ואסהיד ביה קמיה דרב פפא. נגדיה לזיגוד. אמר ליה: טוביה חטא וזיגוד מינגד? אמר ליה: אין, דכתיב (דברים יט) לא יקום עד אחד באיש ואת לחודך אסהדת ביה - שם רע בעלמא קא מפקת ביה.												o
מותר לשנאתו.	רבי שמואל בר רב יצחק אמר רב:											■
שנאמר (שמות כג) כי תראה חמור שנאך רבץ תחת משאו												■
מאי שונא?												^
אילימא שונא נכרי												!
שונא שאמרו - שונא ישראל, ולא שונא נכרי.	והא תניא:											ז
אלא פשיטא - שונא ישראל.												!
ומי שריא למסניה? והכתיב (ויקרא יט) לא תשנא את אחיך בלבבך												ז
אלא: דאיכא סהדי דעביד איסורא												!
כולי עלמא נמי מיסני סני ליה, מאי שנא האי?												ז
אלא לאו כי האי גוונא, דחזיא ביה איהו דבר ערוה.												■
מצוה לשנאתו, שנאמר (משלי ח) יראת ה' שנאת רע.	רב נחמן בר יצחק:											■
מהו למימרא ליה לרביה למשנייה?	רב אחא בריה דרבא לרב אשי:											^
אי ידע דמהימן לרביה כבי תרי - לימא ליה, ואי לא - לא לימא ליה.	אמר ליה: [רב אשי]											!
שלושה חייהן אינם חיים: הרחמנין, והרתחנין, ואניני הדעת.	תנו רבנן:											◊
כולהו איתנהו בי.	ואמר רב יוסף:											■
שלושה שונאין זה את זה, אלו הן: הכלבים, והתרנגולין, והחברין.	תנו רבנן: [ת"ק]											◊
אף הזונות.	יש אומרים:											◊
אף תלמידי חכמים שבבבל.	יש אומרים:											◊
שלושה אוהבין זה את זה, אלו הן: הגרים, ועבדים, ועורבין.	תנו רבנן:											◊
ארבעה אין הדעת סובלתן, אלו הן: דל גאה, ועשיר מכחש, וזקן מנאף, ופרנס מתגאה על הציבור בחנם.	[ת"ק]											◊
אף המגרש את אשתו פעם ראשונה ושניה ומחזירה.	יש אומרים:											◊
ותנא קמא?												ז
זימנא דכתובתה מרובה. אי נמי: יש לו בנים הימנה, ולא מצי מגרש לה.												!
חמשה דברים צוה כנען את בניו: אהבו זה את זה, ואהבו את הגזל, ואהבו את הזמה, ושנאו את אדוניכם, ואל תדברו אמת.												◊
ששה דברים נאמרים בסוס: אוהב את הזנות, ואוהב את המלחמה, ורוחו גסה, ומואס את השינה, ואוכל הרבה ומוציא קמעה.	[ת"ק]											◊
אף מבקש להרוג בעליו במלחמה.	יש אומרים:											◊

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
שבעה מנודין לשמים, אלו הן:	[ת"ק]											
יהודי שאין לו אשה												
ושיש לו אשה ואין לו בנים												
ומי שיש לו בנים ואין מגדלן לתלמוד תורה												
ומי שאין לו תפילין בראשו ותפילין בזרועו												
וציצית בבגדו												
ומזוזה בפתחו												
והמונע מנעלים מרגליו.												
אף מי שאין מיסב בחבורה של מצוה.	יש אומרים:											
רבה בר בר חנה אמר רבי שמואל בר מרתא אמר רב משום רבי יוסי איש הוצל:	מניין שאין שואלין בכלדיים - שנאמר (דברים יח) תמים תהיה עם ה' אלהיך. ומניין יהודע בחבירו שהוא גדול ממנו אפילו בדבר אחד שחייב לנהוג בו כבוד - שנאמר (דניאל ו) כל קבל די רוח יתירא בה ומלכא עשית להקמותה על כל מלכותא											
והיושבת על דם טהור - אסורה לשמש.												
עד כמה?												
עונה.	רב:											
הוא יוסף איש הוצל, הוא יוסף הבבלי, הוא איסי בן גור אריה, הוא איסי בן יהודה, הוא איסי בן גמליאל, הוא איסי בן מהללאל, ומה שמו - איסי בן עקביה שמו.	תנא:											
הוא רבי יצחק בן טבלא, הוא רבי יצחק בן חקלא, הוא רבי יצחק בן אלעא.	[תנא]											
רבי יצחק בן אחא דשמעתא, הוא רבי יצחק בן פנחס דאגדתא, וסימניך: שמעוני אחי ועמי.	[תנא]											
רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן משמיה דרבי יהודה ברבי אילעי:												
דאכיל אליתא - טשי בעלייתא, דאכיל קקולי - אקיקלי דמתא שכיב.	כי אתא עולא אמר: מתלא מתלין במערבא:											
מזגו לו כוס ראשון, בית שמאי אומרים: מברך על היום, ואחר כך מברך על היין	[בית שמאי]											
מברך על היין, ואחר כך מברך על היום.	בית הלל:											
דברים שבין בית שמאי ובית הלל בסעודה:	תנו רבנן:											
מברך על היום ואחר כך מברך על היין, מפני שהיום גורם ליין שיבא, וכבר קידש היום ועדיין יין לא בא.	בית שמאי:											
מברך על היין ואחר כך מברך על היום, מפני שהיין גורם לקידוש שתאמר.	בית הלל:											
דבר אחר: ברכת היין תדירה וברכת היום אינה תדירה, תדיר ושאינו תדיר - תדיר קודם.	[בית הלל]											
והילכתא כדברי בית הלל.												
מאי דבר אחר?												
וכי תימא: התם תרתי והכא חדא, הכא נמי תרתי נינהו, תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם.												
והלכה כדברי בית הלל.												

disputants-חולקים נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוץ-answer ראיה-proof
--	--

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
פשיטא, דהא נפיק בת קול												
קודם בת קול	איבעית אימא:											
לאחר בת קול, ורבי יהושע היא	ואי בעית אימא:											
אין משגיחין בבית קול.	דאמר: [רבי יהושע]											
הביאו לפניו מטבל בחזרת עד שמגיע לפרפרת הפת.												
הביאו לפניו מצה וחזרת וחרוסת ושני תבשילין, אף על פי שאין חרוסת מצוה.	[ת"ק]											
מצוה.	רבי אליעזר ברבי צדוק:											
ובמקדש היו מביאין לפניו גופו של פסח.												
זאת אומרת מצות צריכות כוונה. כיון דלא בעידן חיובא דמרור הוא דאכיל ליה - בבורא פרי האדמה הוא דאכיל ליה, ודילמא לא איכוון למרור - הלכך בעי למהדר לאטבולי לשם מרור. דאי סלקא דעתך מצוה לא בעיא כוונה - למה לך תרי טיבולי? והא טביל ליה חדא זימנא	ריש לקיש:											
ממאי? דילמא לעולם מצות אין צריכות כוונה, ודקאמרת תרי טיבולי למה לי - כי היכי דליהוי היכירא לתינוקות.												
וכי תימא: אם כן לישמעין שאר ירקות												
אי אשמעינן שאר ירקות הוה אמינא: היכא דאיכא שאר ירקות הוא דבעינן תרי טיבולי, אבל חזרת לחודא - לא בעי תרי טיבולי, קמשמע לן: דאפילו חזרת בעינן תרי טיבולי כי היכי דליהוי ביה היכירא לתינוקות.												
אכלן דמאי - יצא, אכלן בלא מתכוין - יצא, אכלן לחצאין - יצא, ובלבד שלא ישאח בין אכילה לחבירתה יותר מכדי אכילת פרס.	ועוד תניא:											
תנאי היא												
אף על פי שטיבל בחזרת - מצוה להביא לפניו חזרת וחרוסת ושני תבשילין.	דתניא, רבי יוסי:											
ואכתי, ממאי? דילמא קסבר רבי יוסי מצות אין צריכות כוונה, והאי דבעינן תרי טיבולי - כי היכי דתיהוי היכירא לתינוקות												
אם כן מאי מצוה?												
מאי שני תבשילין?												
סילקא וארוזא.	רב הונא:											
רבא הוה מיהדר אסילקא וארוזא, הואיל ונפיק מפומיה דרב הונא.	[רבא]											
שמע מינה דרב הונא: לית דחייש להא דרבי יוחנן בן נורי.	רב אשי:											
ארוז מין דגן הוא, וחייבין על חימוצו כרת, ואדם יוצא בו ידי חובתו בפסח.	דתניא, רבי יוחנן בן נורי:											
אפילו דג וביצה שעליו.	חזקיה:											
צריך שני מיני בשר, אחד זכר לפסח ואחד זכר לחגיגה.	רב יוסף:											
אפילו גרמא ובישולא.	רבינא:											
פשיטא, היכא דאיכא שאר ירקות - מברך שאר ירקות בורא פרי האדמה ואכיל, והדר מברך על אכילת מרור ואכיל. היכא דליכא אלא חסא, מאי?												
מברך מעיקרא אמרור בורא פרי האדמה ואכיל, ולבסוף מברך עליה על אכילת מרור ואכיל.	רב הונא:											
לאחר שמילא כריסו הימנו חוזר ומברך עליה?	מתקיף לה רב חסדא:											
מעיקרא מברך עליה בורא פרי האדמה ועל אכילת מרור ואכיל, ולבסוף אכיל אכילת חסא בלא ברכה.	אלא אמר רב חסדא:											

disputants-חולקים ♦ central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה ◇ insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת < מעשה-story O מקרא-key:	statement-מימרא ■ challenge-קושיא ? question-שאלה ^ answer-תירוץ ! ראיה-proof ■
--	---

Talmud Navigator

פסחים-ערבי פסחים	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא											
עבדי כרב הונא	בסורא:				♦	■					קטו.
רב ששת בריה דרב יהושע:	כרב חסדא.				♦	■					קטו.
והלכתא כוותיה דרב חסדא.						■				◇	קטו.
מהדר אשאר ירקות, לאפוקי נפשיה מפלוגתא.	רב אחא בריה דרבא:				O					◇	קטו.